

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Sanja Pavlović, Milena Vasić, Tamara Skrozza, Nadežda Budimović, Jelka Jovanović, Ana Martinoli, Olivera Milošević, Jelena Petković, Filip Švarn, Rodoljub Šabić i Zlatko Čobović, na sednici održanoj 30. 10. 2025. godine, većinom glasova, donosi

ODLUKU

Tekstom „SKANDALOZNO“ Forum pravnika Srbije najoštrije protestuje zbog Bojane Savović”, objavljenim 21. jula 2025. godine, portal „Alo.rs“ **prekršio je tačku 3 Poglavlja VIII (Odnos prema izvorima) Kodeksa novinara i novinarki Srbije** o obavezama novinara/novinarki da konsultuju što više izvora.

Ostale tačke Kodeksa na koje je ukazano u žalbi nisu prekršene.

Nalaže se portalu „Alo.rs“ da odluku objavi u roku od pet dana od dana dostavljanja odluke.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Advokat tužiteljke Bojane Savović podneo je žalbu zbog toga što je portal objavio saopštenje Forum pravnika Srbije u kojem ta organizacija protestuje zbog izjave tužiteljke „usmerene protiv svog kolege i nadređenog, zamenika javnog tužioca Višeg javnog tužilaštva Miodraga Markovića, čime mu se sveti zbog toga što je Uprava tužilaštva protiv nje podnela više disciplinskih prijava“. U žalbi se, između ostalog, navodi da su iznete ozbiljne kvalifikacije, bez dokaza, poput onih da je Savović poznata po klevetanju kolega, „da je učinila više disciplinskih prekršaja“ i da „podržava povratnike u izvršenju krivičnih dela“. Ukazuje se da je medij saopštenje preuzeo sa sajta udruženja, koje nije reprezentativno strukovno udruženje, a da sporne tvrdnje nisu proverene, već su predstavljene kao činjenice, čime je žaliteljki naneta šteta. Po mišljenju podnosioca žalbe, tekstom su prekršene tačke 1, 2 i 3 poglavlja Istinitost izveštavanja, tačka 2 poglavlja Nezavisnost od uticaja, tačka 3 poglavlja Odgovornost novinara/novinarki, tačka 3 poglavlja Poštovanje dostojanstva, tačka 1 poglavlja Poštovanje i zaštita privatnosti i tačka 3 poglavlja Odnos prema izvorima.

U odgovoru na žalbu advokat portala „Alo.rs“ naveo je, između ostalog, da nije objavljena nijedna neistinita informacija, već je verodostojno preneto saopštenje. Tvrdnje da su prekršene odredbe iz Poglavlja II su neodređene i paušalne, zasnovane na pretpostavkama žaliteljke, jer redakcija nije podredila javni interes ničijim interesima. Saopštenje, istakao je, ne sadrži uvredljive kvalifikacije koje bi povredile dostojanstvo žaliteljke. Ukazao je i na to da novinari nisu komentarisali, niti se pridružili tvrdnjama Forum pravnika Srbije, te da

tužiteljki nije narušeno pravo na privatnost, niti je prekršena odredba o obavezi konsultovanja više izvora, s obzirom na to da je saopštenje jedini izvor.

Većina članova Komisije ocenila je da odluka u ovom slučaju nije laka, budući da otvara brojne dileme u vezi sa odgovornošću medija za sve sadržaje koje objavljuju, pa i za prenošenje tuđih stavova, s jedne, i prava medija da imaju različite uređivačke koncepcije i da slobodno odlučuju o tome šta će objaviti, s druge strane. Komisija, po njihovom mišljenju, ne može, niti ima pravo da procenjuje da li je neko udruženje reprezentativno, niti može da utvrđuje istinitost onoga što se u saopštenjima tvrdi. Odluka medija da neko saopštenje objavi, kao i način na koji će ga objaviti (u ovom slučaju u celini i bez ikakvih uredničkih intervencija) stvar je uređivačke politike, kojom Komisija ne može da se bavi.

Komisija je uzela u obzir i to da je Bojana Savović javna ličnost, da je reč o javno datim izjavama, koje su podložne komentarisanoj, pa i negativnim ocenama, kao i da saopštenje ne ulazi u sferu njene privatnosti. Takođe i da žaliteljka nije iskoristila pravo na odgovor.

Bez obzira na sve to, Komisija je zaključila da objavljeno saopštenje, sem paušalnih ocena, sadrži i optužbe na račun Bojane Savović, koje nisu dokazane, a možda nisu ni tačne. U tekstu se, tako, navodi da je ona „nebrojeno puta u poslednje dve i po godine učinila disciplinske prekršaje javnim istupima u medijima u kojima je govorila neistine o radu VJT u Beogradu”, da je kritikujući „rad svojih kolega zasnovan na Ustavu i zakonima RS direktno ugrožavala poverenje građana u rad ovog tužilaštva”, kao i da podržava nasilno rušenje ustavnog poretka. Ove tvrdnje Foruma pravnika iznete su kao činjenice, a ne mišljenje, a da nisu potkrepljene nikakvim dokazima, te su mediji morali da od Bojane Savović zatraže izjavu i pruže joj priliku da odgovori na optužbe.

Kodeks novinara i novinarki Srbije propisuje obavezu novinara da konsultuju više izvora, odnosno da konsultuju najmanje dva nezavisna izvora koji će dobijene podatke ili informacije da potvrde ili ospore. To je posebno poželjno ukoliko ima indicija da izvor daje nepotpune i/ili netačne podatke ili informacije. Komisija smatra da mediji moraju da obrate posebnu pažnju kada prenose saopštenja koja sadrže „teške kvalifikacije” ili direktne optužbe.

Odluka o prekršaju ove tačke Kodeksa doneta je jednoglasno.

Dva člana Komisije glasala su da su prekršene i tačke 1, 2 i 3 poglavlja Istinitost izveštavanja, tačka 2 poglavlja Nezavisnost od uticaja, tačka 3 poglavlja Odgovornost novinara/novinarki i tačka 3 poglavlja Poštovanje dostojanstva. Oni su ocenili da su ovi tekstovi samo nastavak kampanje koja se mesecima vodi u medijima protiv tužiteljke Savović i da na to ukazuje već i sama odluka čak šest medija da u celini objavi uvredljivo saopštenje nerelevantnog udruženja, te da redakcija ne može da izbegne odgovornost tvrdnjama da su „samo preneli tuđe stavove“.

Komisija ukazuje i na to da je ovaj slučaj još jedan pokazatelj potpunog izostanka bilo kakvog dijaloga između suprotstavljenih strana na društvenoj i političkoj sceni Srbije i da mediji ne bi smeli da učestvuju u tome objavljujući tvrdnje samo jedne strane.

Beograd, 30. 10. 2025.

Predsedavajuća

Sanja Pavlović